

Vlaams
Parlement

vergadering **C129**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

van 28 januari 2021

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de voorbereidingen op een 'Plan C' en een nieuwe coronalockdown – 1479 (2020-2021)	
VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de mogelijkheden en perspectieven voor de wellnesssector in het licht van de coronacrisis – 1532 (2020-2021)	3
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een missiegericht innovatiebeleid – 1420 (2020-2021)	11
VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de kennisdeling van de resultaten van smartcityprojecten – 1495 (2020-2021)	15
Bijlage	16

**VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de voorbereidingen op een 'Plan C' en een nieuwe coronalockdown
– 1479 (2020-2021)**

**VRAAG OM UITLEG van Ilse Malfroot aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de mogelijkheden en perspectieven voor de wellnesssector in het licht van de coronacrisis
– 1532 (2020-2021)**

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): De federale en Vlaamse overheid communiceerden op 8 januari dat er gewerkt wordt aan een zogenaamd Plan C, dat in werking treedt wanneer de besmettingscijfers exponentieel toenemen. Dit allesomvattend plan zou een grote impact hebben op het economisch en maatschappelijk bestel in ons land. In Plan C wordt rekening gehouden met het scenario waarbij gemuteerde virusvarianten tot een dramatische toename in opnamecijfers leiden. De bedoeling is om in zo'n geval snel en krachtig op te treden.

Over de inhoud van Plan C geven virologen en overheden nog geen duidelijkheid. Er zou wel sprake zijn van een nieuwe volledige lockdown, met zodoende zware economische gevolgen.

Een goed doordachte voorbereiding op een complete lockdown, om bedrijven perspectief te bieden, jobs veilig te stellen en effectieve maatregelen te nemen om gezonde bedrijven door de crisis te helpen, is reeds cruciaal gebleken.

Bent u op de hoogte gesteld van het zogenoemde Plan C?

Welke steunmaatregelen bereidt u voor vanuit uw bevoegdheden, mocht Vlaanderen opnieuw in een volledige lockdown terechtkomen? Ligt er hiervoor reeds een plan op tafel?

Wat zijn volgens u de economische gevolgen van een nieuwe complete lockdown?

Wordt er gewerkt aan bijkomende steunmaatregelen indien de verplicht gesloten sectoren vandaag nog lange tijd gesloten blijven?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: 'Plan C' is een term uit de adviezen van de Groep van Experts voor de Managementstrategie van COVID-19 (GEMS). Het verwijst naar de situatie waarbij de ziektecijfers dermate slecht evolueren dat er terug moet worden overgegaan naar een volledige lockdown om het ineensinken van het gezondheidssysteem te vermijden. In het meest recente advies, van 19 januari 2021, geeft de GEMS aan dat de epidemiologische criteria om over te gaan naar Plan C, alsook de concrete maatregelen die van toepassing zijn onder plan C, nog in voorbereiding zijn. Ik kan daar dus nog niet zo heel veel meer over vertellen, collega Malfroot.

Wat uw tweede, derde en vierde vraag betreft: ik heb vorige week hier in de commissie al toegelicht dat het Vlaams beschermingsmechanisme net voor Kerstmis werd verlengd voor de eerste twee maanden van 2021. Morgen leg ik aan de Vlaamse Regering ook de aangepaste klijntijden voor het globalisatiemechanisme voor,

dat momenteel in regelgeving wordt omgezet. We willen een aantal bijstellingen doorvoeren om alle groepen die we willen meenemen, ook te kunnen meenemen.

Sowieso ziet het ernaar uit dat er na februari nog verplicht gesloten sectoren zullen zijn, en dan vind ik dat het Vlaams beschermingsmechanisme absoluut doorgetrokken moet worden, collega. Dat stelt de Vlaamse Regering ook niet in vraag. De economische gevolgen zijn absoluut zeer zwaar. We moeten vermijden dat gezonde bedrijven overkop gaan na de coronacrisis.

Collega, ik ben nu aan het twijfelen. U hebt enkel vraag om uitleg 1479 gesteld, maar daar was nog een vraag aan gekoppeld, over de wellnesssector.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Dat is mijn volgende vraag om uitleg.

Minister Hilde Crevits: Ah, die is apart?

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Dat is een aparte vraag om uitleg, ja.

De voorzitter: De bedoeling was dat die vragen om uitleg gekoppeld werden, mevrouw Malfroot, dus u mag die vraag om uitleg ook stellen.

Minister Hilde Crevits: Ik had ze gekoppeld in mijn antwoorden zitten, en daarom was ik even in de war. Ik heb het antwoord op het eerste deel ondertussen al gegeven.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Dan was ik dus in de war.

Caroline Gennez (sp.a): Sorry dat ik onderbreek, voorzitter, maar was die vraag om uitleg over de horeca daar ook niet aan gekoppeld?

De voorzitter: De vraag om uitleg over de horeca is weggefallen. (*Opmerkingen van Caroline Gennez*)

Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Vanwege de coronacrisis wordt elke ondernemer geacht zichzelf heruit te vinden en creatief en innovatief om te springen met zijn aanbod. Vooral sectoren die al lange tijd gesloten zijn, worden uitgedaagd. Voor bepaalde sectoren is de reden van sluiting duidelijk. Een aantal andere sectoren bevinden zich echter in de grijze zone, waarbij de reden niet volledig duidelijk is.

Over logies stelt het ministerieel besluit (MB) het volgende.

'Alle logiesvormen (inclusief hotels, aparthotels, gîtes, B&B's) mogen openen, met uitsluiting van hun restaurant, drankgelegenheden en andere gemeenschappelijke faciliteiten (bv. gedeelde badkamer, sportzaal, etc.).

Desalniettemin zijn vakantieparken, bungalowparken en campings gesloten voor het publiek vanaf 3 november 2020, met uitzondering van de vakantieverblijven, bungalows, chalets en kampeerinrichtingen die dienen voor het gebruik door de eigenaar en/of diens huishouden, of door een huishouden dat er zijn gewoontelijke verblijfplaats heeft en enkel voor dit gebruik.'

Een sector die dan weer gesloten is, is die van de wellnesscentra, met inbegrip van onder meer sauna's, zonnebanken, jacuzzi's, stoomcabines en hamams. Uitbaters stellen zich vragen bij de interpretatie van de momenteel geldende regels en verwijzen naar de 'love hotels', waar eveneens een jacuzzi en/of stoombad aanwezig is en die momenteel wel open zijn. Bepaalde wellnesscentra beschikken

over de mogelijkheid om de infrastructuur te verhuren met inbegrip van een overnachtingsmogelijkheid, maar deze blijven gesloten.

Aangezien de vraag om uitleg van collega Vanryckeghem is weggefallen, ga ik mijn stukje over de campermeals er nog tussen nemen, want anders krijg ik de kans niet meer om dat ter bespreking te brengen, zoals dat was afgesproken per mail.

Ook initiatieven zoals de campermeals, restaurants die eigenlijk een camperplaats aanbieden, en waar men ook een maaltijd kan nuttigen, zitten momenteel in zwaar vaarwater, omdat er vorige week een regel werd toegevoegd aan het MB die hun verbiedt om op de parking nog een campermeal te nuttigen. Dit zou blijkbaar enkel mogelijk zijn op openbaar domein, niet op de parking van het restaurant.

Minister, wat is de reden daarvoor? Wat is de achtergrond daarvan? Waarom kan deze vorm van creatief ondernemen niet verdergezet worden? Welke gevolgen heeft dit ook voor andere restaurants die takeawaymaaltijden aanbieden, bijvoorbeeld broodjeszaken of frituren, waar het soms ook mogelijk is een maaltijd te nuttigen op de parking van de zaak – soms zelfs op een bankje – en niet op de openbare weg?

Wat dan de wellnesssector betreft, heb ik nog de volgende vragen.

Dat hotel mag de deuren opnieuw openen, mits de maaltijd op de kamer genuttigd wordt. Dat wellnesscentrum is tot op heden gesloten. De viering van valentijn biedt voor een aantal wellnesscentra wel opportuniteiten. Mag een wellnesscentrum zijn deuren openen voor privéverhuur van de wellness en de faciliteiten voor privéverhuur, met inbegrip van een overnachting? Indien niet, kunt u dan aandringen op het nemen van uitzonderingen, mits alle hygiënemaatregelen worden getroffen? Kunt u aandringen op enige flexibiliteit of versoepeling voor dergelijke initiatieven?

Welke perspectieven kunnen inmiddels geboden worden aan de sector in verband met een heropening?

Indien de sector nog lang gesloten blijft, zal ook hier het aantal faillissementen toenemen. Vandaag stond nog in de krant dat een aantal horekazaken en schoonheidssalons de deuren sluiten, omdat ze hun kosten niet meer kunnen dragen, vooral nu de Federale Regering in februari het overleg met de bankensector zal stoppen omtrent het verlenen van uitstel van kredieten. In welke extra maatregelen kan de Vlaamse Regering nog voorzien indien het uitstel van hypotheekaflossing vervalt? Dat kwam gisteren ook nog ter sprake tijdens de plenaire vergadering. Misschien kunt u ook even informeren, minister, hoever het staat met het uitstel vanwege de banken. Hebt u daar nog meer nieuws over?

De voorzitter: Tot zover deel 2 van de vraag om uitleg van collega Malfroot.

Minister Crevits, u hebt het woord voor deel 2 van uw antwoord.

Minister Hilde Crevits: Niet alleen deel 2, maar ook een onaangekondigd deel 3.

De voorzitter: Deel 3 en ondertussen ook al deel 4, want er zat zelfs een stukje van de vraag om uitleg bij die collega Malfroot had ingediend voor volgende week.

Minister Hilde Crevits: Ik had beter gezwegen. (*Gelach*)

Welke sectoren of onderdelen van sectoren gesloten zijn, is vastgelegd bij federaal MB, zoals u weet. Hotels zijn open, met uitsluiting van hun restaurant, drankgelegenheden en andere gemeenschappelijke faciliteiten. Men kan dus enkel genieten van de faciliteiten op de kamer. Het federale MB bepaalt ook dat de wellnesscentra, met inbegrip van onder meer sauna's, zonnebanken, jacuzzi's,

stoomcabines en hamams, gesloten zijn. Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen publieke of private inrichtingen.

Wat de uitzonderingen betreft, heeft het Overlegcomité beslist dat de niet-medische contactberoepen de eerste sectoren zullen zijn die zullen worden heropend wanneer de epidemiologische toestand dat toelaat. Er is een concrete datum vooropgesteld, maar een formele beslissing wordt genomen door het eerstvolgende Overlegcomité van 5 februari. Het Overlegcomité van 5 februari 2021 zal zich op basis van de toestand op dat ogenblik uitspreken. Eergisteren heb ik nog met de sector samengezeten om te bekijken hoe ze veiliger kunnen werken dan tijdens de eerste golf. Dat is een heel intens werk.

Wat de duurtijd van de maatregelen betreft, heb ik het daarnet al gehad over de verlening van het Vlaams beschermingsmechanisme en het globalisatiemechanisme. Het aflopen van het automatische moratorium op de kapitaals-aflissingen is een verplichting van de Europese toezichthouder op de banken. Gisteren heb ik tijdens de plenaire vergadering al uitgelegd waarom dat moratorium op negen maanden ligt.

Dit heeft evenwel niet tot gevolg dat er geen verlengingen meer mogelijk zullen zijn. Op 18 januari heb ik daarover een gesprek gehad met de banken, en zij hebben me gezegd dat ze dan overgaan op een case-by-casebenadering. Ik heb me daarover gisteren een beetje druk gemaakt naar aanleiding van de actuele vraag van mevrouw Gennez, in die zin dat die case-by-casebenadering voor mij niet mag uitmonden in het afkomen van het privéspaargeld van de kindjes. Maar die negen maanden, die zijn Europees bepaald.

Met betrekking tot het faciliteren van dergelijk uitstel of voor overbruggingsfinanciering zijn er ook de Vlaamse waarborgen en de achtergestelde lening. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) staat ook klaar om aan kredietbemiddeling te doen voor ondernemers die onterecht geen beroep kunnen doen op een verlenging. Als je bijvoorbeeld ondernemers kent die wandelen gestuurd zijn door de bank, weet dan dat VLAIO kan bemiddelen en kan nagaan of dat nu al dan niet terecht is. Ze kunnen niet beslissen in plaats van de bank, maar ze kunnen wel een bepaalde dienst verlenen. Ik heb al gemerkt, bijvoorbeeld bij de handelshuur, dat die bemiddeling soms een grote meerwaarde kan betekenen.

Wat campermeals betreft: ik kan me herinneren dat ik daar vorige week iets over gezegd heb, naar aanleiding van uw vraag, denk ik. Er is een duidelijke Q&A gepubliceerd op de infosite voor corona, maar zoals u gezegd hebt, staat daarop dat het nuttigen van maaltijden op parkings en eetgelegenheden niet toegestaan is. Het crisiscentrum gaat voort op het federale MB, waarin staat dat takeaway toegestaan is om mee te nemen, niet om ter plaatse te nuttigen. Dat geldt eigenlijk voor alle restaurants, ook voor fastfoodketens. De diensten van Binnenlandse Zaken moeten toezien op die maatregel.

Ik kan daar mijn mening over hebben en ik begrijp ook wel waarom men doet, maar de voorwaarden zijn op het federale niveau afgeklopt. U weet wat dat is. Afhalen is afhalen, niet enkele meters verder op een parking de maaltijd gaan opeten. Meer kan ik daar voorlopig niet over zeggen, maar ik ben wel bereid om dat ... (*onverstaanbaar*) ... aan te kaarten. Maar men wil vooral de gelijkheid tussen iedereen respecteren. Het zijn allemaal moeilijke maatregelen. We hebben gezegd dat takeaway mogelijk blijft, maar men wil de situatie vermijden waarin de verspreiding van het virus toch weer in de hand gewerkt wordt. Dat is de reden waarom men ook op dat punt wat strenger is.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt hier een aantal zaken aangehaald, omdat mijn vraag natuurlijk ook nogal uitgebreid was.

De heer Van Ranst zei gisteren ook in het nieuws dat de kappers vermoedelijk niet open zullen gaan op 13 februari. Ik zie het een beetje zwart in voor de sector, maar ik begrijp uit uw antwoord dat ik niet alleen ben, en dat u de problemen waar de sector mee kampt, onderschrijft, waarvoor dank. Ik hoop dat we de sector toch nog een beetje zullen kunnen redden met de verlenging van de maatregelen die momenteel gelden en die, naar ik begrijp, ook niet zullen worden stopgezet.

Wat die takeaway betreft, gaat het ook over een heel moeilijke discussie. Je neemt het uiteraard mee, maar je nuttigt het in de wagen, ongeacht of dat dan een mobiele wagen is, een bestelwagen of een mobilhome. Het is iets dat men afhaalt en meeneemt om het ter plaatse, op de parking, op te eten. Ik begreep uit het ministerieel besluit dat de discussie vooral gaat over van wie die parking is. Als die parking openbaar is, dan mag het wel. Als ze privé-eigendom is, dan mag het niet.

De bedoeling van die campermeals was vooral om het binnenlands toerisme aan te wakkeren, om handelszaken toch nog een beetje afzet te bezorgen, en om het mensen met een camper of mobilhome aangenaam te maken en hun de mogelijkheid te bieden een maaltijd te nuttigen, al dan niet op de parking. Bovendien kunnen zij dan ook overnachten, wat mooi meegenomen is, want met een camper overnachten op de openbare weg mag dan weer niet. Ik vind het dus vooral jammer voor het binnenlands toerisme dat dit zo is gelopen en ik hoop echt, minister, dat u het nut inziet van die campermeals en van de lokale handel en de lokale economie die daar wel bij varen. Ik vraag u dan ook daar rekening mee te houden.

Ik heb ook van de mobilhomereizigers begrepen dat minister Demir positief staat tegenover dat project. Neem dat dus alstublieft mee, en laat ons hopen dat die campermeals kunnen blijven bestaan.

Uw suggestie om bepaalde dossiers aan te kaarten bij VLAIO, zal ik zeker volgen. Zo kunnen handelaars die in nood zitten en voor wie de drempel groot is om bij de bank hulp te vragen, eventueel wel een beroep doen op VLAIO.

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Ik zal ook starten met een korte bijdrage in het kader van Gedichtendag.

*De wereld lijkt soms niet te redden,
maar geef je niet te snel gewonnen.
Zelfs de allergrootste boom,
is als een zaadje hoop begonnen.*

Minister, ik dank u voor uw antwoord. Gezondheid en veiligheid blijven uiteraard twee van de allerbelangrijkste factoren bij de heropening van bepaalde sectoren. Anderhalve maand geleden stelde ik u een gelijkaardige vraag als deze van mevrouw Malfroot. U zei toen dat, als we de opening zouden laten afhangen van wetenschappelijk onderzoek, we dan ook beter de risico's kunnen inschatten en we gezondheid en veiligheid dus voorop willen stellen. Wat viel er uit dat wetenschappelijk advies af te leiden?

Uiteraard willen we allemaal dat alle sectoren zo snel mogelijk kunnen openen. Ook ik ben daar een groot voorstander van en ook ik wil graag met de vrienden een pint gaan drinken op café, maar ik wil de collega's toch vragen om enige voorzichtigheid aan de dag te leggen wanneer ze verkondigen dat bepaalde

sectoren onmiddellijk open zouden moeten. Als dat dan niet mogelijk blijkt, geven we onze Vlaamse ondernemers valse hoop, en dat kunnen ze missen als kiespijn.

Minister, ik heb er het volste vertrouwen in dat u alles op de voet zult volgen en de juiste beslissingen zult nemen wanneer de tijd daar rijp voor is.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Collega's, minister, ik dank jullie voor de vragen en voor het antwoord. Het is zeker niet de bedoeling om de discussie van gisteren over te doen. Ik zal de mensen die gedupeerd zijn en geen betalingsuitstel krijgen van de banken – en dat ondertussen ook massaal signaleren –, zeggen dat ze een beroep kunnen doen op die VLAIO-bemiddelaars. Dat is één zaak. Zolang het om een individuele gunst gaat voor ondernemers die verplicht sluiten, denk ik dat ze altijd te veel de speelbal zullen blijven van de banken. En dat geven ze ook aan. Daarom herhaal ik het pleidooi om ervoor te pleiten, ook bij de federale minister van Financiën, dat betalingsuitstel een collectief recht blijft voor alle ondernemers die verplicht moeten sluiten door corona. Want anders denk ik dat die willekeur zal blijven heersen, en dat moeten we absoluut voorkomen zolang die dramatische lockdown voor bepaalde sectoren ingang blijft vinden. Dat hebben we niet in de hand: wij niet, de Federale Regering niet. Of toch niet helemaal: als we snel vaccineren, toch al een beetje meer. In elk geval denken we dat de ondernemers die door corona verplicht gesloten moeten blijven, dat recht op betalingsuitstel moeten kunnen krijgen.

Ik kom tot een tweede element, dat voluit een Vlaamse bevoegdheid is: de solvabiliteit van de ondernemingen. De minister geeft aan – en ik denk dat het een goede zaak is – om het beschermingsmechanisme en de globalisatiepremie te willen verlengen. Maar misschien is het goed om dat toch te doen voor een afzienbare periode. Want het is altijd een beetje 'stop and go': voor twee maanden, nog eens voor twee maanden. We moeten nu echt inzetten op de zomer, en die moeten we proberen door te komen. Laten we dan hopen dat we in september opnieuw 'het rijk van de vrijheid', zoals sommigen het verwoorden, in zicht hebben en dat onze economie weer volop kan draaien, ook de zwaar getroffen sectoren, zoals de horeca, de contactberoepen en de events. Dit is dus een pleidooi om de beschermingsmechanismen, de premies die de solvabiliteit moeten garanderen duurzaam te verlengen, zolang de lockdown en de crisis door corona duren.

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, collega's, ook van mij krijgt u een vleugje poëzie, dat zich in muziek bevindt. Ik heb mijn inspiratie gehaald van mijn zeer gewaardeerde collega Geert Bourgeois, die dat gedicht op zijn sociale media heeft geplaatst. Het is een stukje van Brihang en zijn collega's. Ik vond het zeker en vast toepasselijk voor de situatie waarin we ons vandaag bevinden.

*Alles wat da'k wil ligt op anderhalve meter
Maar ik zie de toekomst veel breder
Alles is gezegend
Misschien komt alles goed
En alles heeft een reden
Al weet ik vaak niet hoe*

Ik sluit aan bij de vragen van mevrouw Malfroot. Collega's, we zitten nog altijd in een zeer ongeziene situatie, waarbij het de ambitie is – daarover zijn we het eens – om niet in Noord-Italiaanse toestanden terecht te komen. Dat willen we onze ziekenhuizen, maar ook onze economie en de hele samenleving besparen.

Maar momenteel wordt de vaccinatiestrategie uitgerold. We zetten onze hoop op de vaccins. Daaraan gekoppeld is er nu ook sprake van een heropeningsstrategie. Ik denk dat die heel belangrijk is om perspectief te geven aan de verschillende sectoren – niet één sector, maar alle sectoren die op dit moment gesloten zijn.

Want ik maak me echt grote zorgen, minister, collega's, over onze ondernemers. Zoals gisteren gezegd in de plenaire vergadering, bevinden zij zich vandaag in een situatie waarbij ze eigenlijk in de problemen komen en naar een bank moeten stappen, eventueel voor verdere leningen. Als een bank dan de opmerking geeft: 'gebruik eerst het spaargeld', lijkt het mij zeer terecht dat de minister daarover gisteren het duidelijke signaal heeft gegeven dat die opmerking echt hallucinant is.

Minister, ondertussen kregen we van u en van de Vlaamse Regering het engagement dat u onze ondernemers blijft steunen.

Het is belangrijk dat de maatregelen die er zijn, wetenschappelijk onderbouwd worden en dat we ook duidelijk weergeven waarom bepaalde maatregelen genomen worden en dat die motivatie ook zeer duidelijk komt. We hebben het al vaak gehad over het draagvlak. Het is wel degelijk belangrijk om een draagvlak te creëren.

Wat ik ook heel belangrijk vind, is dat er een gelijk speelveld is en dat, als om een of andere reden zou lijken dat dat er niet is, ook gemotiveerd wordt waarom het er niet is. We moeten naar een gelijk speelveld, bijvoorbeeld voor onze vakantieparken. En we moeten kijken hoe wetenschappelijk onze maatregelen zijn en wat de impact ervan is op onze gezondheid.

Minister, u zit inderdaad heel vaak samen met de sectoren. Mijn vraag aan u is, in verband met de heropeningsstrategie, met welke sectoren u nog in overleg bent. Ik vind het heel goed van u dat u met die sectoren zo veel overleg pleegt. Ik denk dat dat noodzakelijk is. We zagen dit weekend in het nieuws bijvoorbeeld dat Marc Van Ranst biertjes heeft uitgedeeld op de markt in Izegem en daar sprak over een heropeningsstrategie die uitgebouwd wordt met de brouwerij en de federale overheid. In hoeverre zijn wij daarbij betrokken? Ik denk dat het interessant is voor u om zeker en vast ook goed te weten wat zich op dat vlak afspeelt.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Bedankt, collega's, voor alle aanvullende vragen en de grote betrokkenheid bij dit thema.

Collega Malfroot, wat de campers betreft, zit de grote zorg erin dat het heel moeilijk is om aan mensen te zeggen dat ze wel in een camper mogen eten, en niet als ze gewoon op de parking staan. Dat brengt dan weer nieuwe discussies met zich. Dat is dus een beetje de filosofie die erachter zit. Maar ik snap de zorg. Ik zal het aankaarten en we zullen zien of we daardoor raken.

Collega Vanryckeghem, u weet dat er een advies rond de contactberoepen is dat niet zo positief was en dat ook wijst op de gevaren die er zijn rond de verspreiding van het virus. Men wijst bijvoorbeeld op de specifieke situatie van aerosolen in een wellness en de situatie waarbij men gemakkelijker kort bij elkaar zit. Dat is de reden waarom ik nu ook samen heb gezeten met de sector van de contactberoepen, om eens te kijken wat extra zaken zijn die kunnen. We hebben op het Overlegcomité zo een aantal zaken opgelijst, maar een paar dingen waren voor mij niet duidelijk in de operationaliteit. De protocollen worden federaal afgesloten, maar het is echt van belang dat ik zelf met mijn medewerkers ook nog eens door al die voorwaarden ga. Want de goesting om te openen, is zo groot, dat er een

neiging aan het ontstaan is van: doe maar, we gaan het wel oplossen. Maar je moet er wel zorgvuldig in zijn en kijken wat kan en wat niet kan. Dat is de reden waarom ik ook samen zit.

Ik heb ook met de horeca samen gezeten. Men beseft daar dat het nog niet voor direct is. De situatie bij een kapper en in een café is natuurlijk anders. Je kunt mensen moeilijk in een café zetten met een pintje en een mondmasker op. Dat gaat niet. Dat betekent toch contact hebben met elkaar. En dat is dus moeilijker. Er wordt gewerkt aan een exitstrategie en het bekijken van de protocollen, maar daarnaast ook aan vragen rond de verlenging van steunmaatregelen.

Er is ook gevraagd waarom we dat zo in stukjes en beetjes doen. We doen dat om de ondernemers te helpen. Ik zal een voorbeeld geven. Neem nu de effecten van de beslissing rond de jongeren die één hobby moeten kiezen. Ik heb al een paar dansscholen gehoord die zeggen dat zij nu de facto moeten sluiten. Als we de maatregel zouden nemen voor drie maanden, hoe kunnen die dan in godsnaam bewijzen dat ze 60 procent verlies lijden? Door het feit dat we dat maand per maand doen, is voor de dansscholen die bijvoorbeeld veel minder omzet hebben door de beslissing dat minderjarigen één hobby moeten kiezen, de kans dat ze in februari aan 60 procent raken, veel groter. Daarom vind ik het van belang dat we dat altijd in korte periodes doen. Vroeger was dat zes weken, nu zijn die periodes vier weken geworden. Dat betekent dat het beschermingsmechanisme voor januari vanaf 15 februari open zal staan. Voor februari zal dat vanaf 15 maart zijn. En ik hoor van alle ondernemers dat er heel snel uitbetaald wordt. Dus wat dat betreft, is het een goede zaak.

Mevrouw Gennez, collectieve maatregelen zijn niet toegestaan door de European Banking Authority (EBA). Ik heb het nu over de afbetalingstermijn en de negen maanden en wat er daarna komt. Ik vind dat daarin absolute transparantie noodzakelijk is. We hebben daar ook vragen over gesteld. U hebt gisteren daarover ook een suggestie gedaan in de plenaire vergadering. Ik heb die meegenomen en mijn mensen zijn die aan het bekijken.

De bescherming die wij geven, is een tegemoetkoming voor de vaste kosten en we bieden ook een liquiditeitsondersteuning. Ik erken absoluut dat veel sectoren in grote problemen zitten. Ik maak me trouwens ook grote zorgen in het algemeen als ik zie dat 40 procent van de bedrijven dit voorjaar extra kapitaal of krediet nodig zal hebben. Dat zijn bijna 200.000 bedrijven. Dat is enorm. 36.000 vrezen een faillissement. Daarom is het echt noodzakelijk om die beschermingsmaatregelen door te trekken en de solvabiliteit van intrinsiek gezonde bedrijven te ondersteunen door bijvoorbeeld achtergestelde leningen.

We zijn nog heel specifieke acties aan het onderzoeken, bijvoorbeeld voor de retail-, horeca- en vrijetijdssector. Dat vraagt natuurlijk maatwerk en maatwerk vraagt dan weer een beetje tijd. We zijn daarover in overleg.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Dank u wel, minister. Ik denk dat het duidelijk is dat de situatie waar iedereen nu in zit – de horeca, de contactberoepen, maar ook wij als inwoners van dit land – zwaar op de lever ligt. Vooral omdat dat een situatie is waarin de ondernemers en ook wij ongewild in terechtgekomen zijn.

Het moeilijkste van deze hele zaak vind ik dat de maatregelen die genomen worden, te weinig worden uitgelegd en daardoor begrijpen we ze niet meer, of ik begrijp ze althans niet meer en ik denk veel mensen samen met mij. Het gaat dan over maatregelen voor de horeca. Mag men bijvoorbeeld een bestelling in de auto opeten of niet? Dat valt niet meer te begrijpen. Ik heb zelf een horecazaak. Stel dat er iemand binnenkomt die vraagt of ik de frietjes op een plateau kan leggen.

Dan moet ik zeggen dat ik dat niet doe omdat dat niet mag. Het is nog niet gebeurd, maar ik bedoel dat sommige maatregelen eigenlijk onzinnig zijn. Ik weet dat dat bij veel mensen zwaar op de lever ligt.

Neem daar dan ook nog de CEO van Belfius bij die luidop de vraag stelde of er niet te veel horecazaken zijn. Ik vraag me af wie hij eigenlijk is om daarover te oordelen. Wat ik gisteren in de krant las, bewijst eigenlijk dat de bankensector zijn stelling volledig ondersteunt, omdat ze op dit moment nog weinig hulp willen geven aan de getroffen ondernemers. Zo wordt alles opnieuw in de schoot van de overheid geduwd, want die moet het nu weer oplossen en u moet opnieuw extra steunmaatregelen nemen. Het wordt toch wel hoog tijd dat u er ook bij de banken op aandringt dat zij zelf hun verantwoordelijkheid nemen en dat zij alles in het werk stellen om uitstel van betaling te garanderen.

Voor de rest kunnen we daar blijven over discussiëren. Het is een gevoelige materie, maar ik ben blij met de antwoorden die ik heb gekregen. Bedankt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over een missiegericht innovatiebeleid – 1420 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Mijn excuses, maar ik heb geen gedicht voorbereid. Ik ben ook niet zo'n grote fan van poëzie, moet ik eerlijk bekennen. Ik vind dat vaak nogal overdreven pathetisch en een beetje pseudo-intellectueel. Ik zal ook niet doen alsof voor iets waarvoor ik geen passie heb.

Waar ik wel een passie voor heb, is innovatie, en vandaar mijn vraag. Die gaat over het een missiegericht innovatiebeleid.

Het Vlaams regeerakkoord voorziet de verdere uitwerking van een missiegericht innovatiebeleid, waarbij innovatie als de sleutel wordt gezien voor oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen.

De voorbije jaren werden al enkele initiatieven genomen, zoals de CO₂-moonshot en de beleidsplannen Cybersecurity en Artificiële Intelligentie. Dat is allemaal heel goed.

Die plannen kwamen eerder ad hoc en afzonderlijk tot stand. Recent keurde de Vlaamse Regering het beleidsplan Bio-economie goed. De beleidsnota Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) voorziet een beleidskader voor dat missiegericht beleid.

Minister, bij de bespreking van de beleidsnota gaf u al aan dat we moeten vermijden dat we een top-downaanpak hebben, waarbij de overheid zou moeten beslissen waartoe het innovatiebeleid allemaal zou moeten leiden. U hebt daar een zeer terecht punt. U zou daarom een proces opstarten met heel veel stakeholders waarbij een paar concrete prioriteiten van een missiegericht innovatiebeleid bepaald zouden worden. Zelf schoof u al enkele prioriteiten naar voren, zoals vergrijzing, klimaat en sociale economie.

De administratie kreeg de opdracht om enerzijds lopende initiatieven te stroomlijnen en anderzijds dat kader voor nieuwe initiatieven uit te werken. Dat zou ongeveer tegen het einde van vorig jaar gebeurd moeten zijn.

Het gaat hier over de vraag in hoeverre je als overheid moet bepalen waartoe innovatieprojecten moeten dienen. Langs de ene kant is het logisch dat je een beetje clustert en je toespitst op een aantal prioriteiten, want de middelen zijn wel groter geworden maar niet oneindig. Langs de andere kant is het nodig dat je daar niet te dwingend in bent. Het heeft niets te maken met anti overheid zijn, maar het is niet de overheid die de winnende innovatie voor morgen zal bepalen. Als we nu kijken naar welke innovatie vandaag enorm relevant is, artificiële intelligentie, bio-economie en hernieuwbare energie, wel, daar konden we twintig of dertig jaar geleden nog niet aan denken. Het is moeilijk om op dit moment te bedenken wat er over twintig, dertig of vijftig jaar relevant zal zijn. Je moet voldoende vrijheid laten aan ondernemingen en kennisinstellingen om daar zelf bij te experimenteren en finaal ook af en toe op je bek te gaan en dingen te laten mislukken. Het gaat over dat evenwicht tussen enerzijds focus leggen en anderzijds voldoende ruimte laten om innoverend te zijn.

Minister, hoever staat u met dit kader? Hoe werd het participatieve proces georganiseerd? Zijn er al afgebakende beleidsprioriteiten bepaald? Tot welke aanpassingen in het concrete beleid zal dit leiden, zowel inzake de vele lopende initiatieven als inzake nieuwe initiatieven in de toekomst? Plant u nog nieuwe missiegerichte innovatieprojecten? Op welke wijze zal ervoor gezorgd worden dat bij de uitrol van dat missiegerichte beleid, de bottum-uphouding, namelijk ervoor zorgen dat er voldoende vrijheid is van onderuit, behouden blijft?

Mijn volgende vraag gaat over twee concrete steuninstrumenten waar we het vorige week ook al over hebben gehad. De kmo-groeisubsidie zal enkel nog kunnen worden aangevraagd wanneer de aanvraag kadert in een van de beleidsprioriteiten. Anderzijds zal inzake innovatiesteun ook gekeken worden naar potentiële maatschappelijke impact inzake duurzaamheid, levenskwaliteit enzovoort. Op welke manier is dit afgestemd met het kader dat in dat proces is voorbereid? Kunt u ervoor zorgen dat dat geen projecten onnodig zal uitsluiten? Het kan dat men een heel innovatief project heeft dat toevallig niet past in al die hokjes die zijn gecreëerd maar misschien toch een grote maatschappelijke en economische meerwaarde heeft voor de toekomst. Hoe gaat u ervoor zorgen dat dergelijke projecten niet tussen de mazen van het net vallen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega Vande Reyde, ik ben verrast dat u geen poëet bent. Speciaal voor u heb ik toch nog iets gezocht dat over innovatie gaat om u misschien te overtuigen dat het toch goed is om uw blik eens te verruimen richting poëzie. Het gedicht heet 'innovatie nu'.

*wat is
is al beproefd
gekend en bemind
of verguisd*

*waar het om gaat
wat er niet is
nog niet
wat we wel willen
waar we van dromen*

*onze illusies
zijn ze bedrog
of maken wij het
tot werkelijkheid
tot iets
wat is*

*in de wetenschap
dat het dan
opnieuw
uitdaging vormt
voor vernieuwing
innovatie
nu*

Dat dat is toch schoon, geef toe.

Nu moet ik nog antwoorden zeker? En ik heb al niet veel tijd. Ik had de voorzitter gezegd dat ik kort zou antwoorden, maar dat is dan toch niet helemaal gelukt.

Het is een interessante vraag, maar ik wil misschien toch wat wegblijven van het hokjesdenken. Voor mij is de kerngedachte van een missiegericht innovatiebeleid dat het gaat om een innovatiebeleid met een richting. En die richting wordt in principe bepaald door maatschappelijke of economische uitdagingen. Daartoe gaan we ook middelen structureren en gericht inzetten, en er is ook een zeer actieve inbreng van stakeholders.

U zegt dat er heel wat aanzetten zijn om zo'n missie gericht in te zetten in het lopende innovatiebeleid. De vier Vlaamse strategische onderzoekscentra – het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (imec), het Vlaams Instituut voor Bio-technologie (VIB), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) en Flanders Make – en ook de zes speerpuntclusters – Catalisti, de Blauwe Cluster, Flanders Food, Flux 50, het Strategisch Initiatief Materialen (SIM) en het Vlaams Instituut voor de Logistiek (VIL) – hebben eigenlijk al de kenmerken van zo'n missiegericht beleid. Ze spelen in op een welbepaalde maatschappelijke of economische uitdaging, en ze zijn zeer actief met de stakeholders.

In de beleidsplannen die we recent opgestart zijn rond artificiële intelligentie en cybersecurity doen we hetzelfde. Er is ook het Moonshot-programma naar een CO₂-arme Vlaamse industrie. Ook daar zien we die missiegerichte kenmerken. We doen dat trouwens ook in Vlaanderen Circulair, samen met collega Demir.

Wij zetten verder beleidsvoorbereidende stappen die kaderen binnen zo'n missiegerichte aanpak. Binnen de schoot van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) is er ook nagedacht over missiegericht beleid, en wat dat zou kunnen betekenen voor de FWO-steunkanalen. De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) heeft ook een advies afgeleverd: 'Burgers betrekken bij het wetenschaps- en innovatiebeleid'.

Het departement heeft ook de betrokkenheid van de Vlaamse stakeholders gefaciliteerd bij de vijf door de Europese Commissie gelanceerde missies rond klimaat, kanker, steden, oceanen en bodem.

De beleidsvoorbereiding in 2020 is echter zwaar doorkruist door corona en de economische crisis. We zijn dus een versnelling hoger geschakeld en hebben een relanceplan uitgewerkt waar we heel veel mensen hebben bevraagd over waar we de focus moeten leggen.

Tot wat zal dat leiden? In 2021 overleggen wij verder met de kennis- en bedrijfsactoren in Vlaanderen over een kader voor missiegericht beleid. Het is ook mijn ambitie om te bekijken hoe andere maatschappelijke actoren publiek betrokken kunnen worden. Ik wil echt dat onze wetenschapscommunicatie een sprongetje maakt richting gewone mensen, zodat ze goed begrijpen waarmee we allemaal bezig zijn. Dat vraagt een langetermijnbenadering.

Zullen we voldoende bottom-up blijven? Dat was uw derde vraag. Het zal altijd een mix zijn van bottom-upgerichte initiatieven – initiatieven die van een vorser of ondernemer komen – naar top-downinitiatieven. Die twee moeten elkaar dus ergens in het midden ontmoeten. Maar het is zeker niet de bedoeling om, door allerlei hokjes te maken, de innovatie te verliezen. Dat kan absoluut niet de bedoeling zijn. Maar we zien dat er zelfs door ondernemers gevraagd wordt naar wat focus. Als wij in Vlaanderen bijvoorbeeld zo sterk zijn in biotech, komt dat ook doordat die focus er op een bepaald moment is geweest. En dan trek je natuurlijk ook internationale expertise aan. Je moet dus wel wat focus hebben.

U had nog een paar vragen over de steuninstrumenten. De thema's gehanteerd binnen de bijgestelde aanpak van de kmo-groeisubsidie zijn horizontaal – innovatie en internationalisering – maar behandelen ook twee belangrijke transformaties voor bedrijven, namelijk circulair en duurzaam ondernemen en digitalisering. Het is echt nodig om die kmo-groeisubsidie veel meer op specifieke transformaties te focussen. Ik heb eigenlijk veel geleerd uit de specifieke oproep die we hebben gedaan rond digitaliseren. Dat was een enorm succes.

Uw tweede vraag daarrond ging opnieuw over bottom-up. In de eerste plaats is die innovatiesteun van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) een volledig bottom-upinstrument, met projecten op initiatief van onze bedrijven. De nieuwe aanpak om maatschappelijke valorisatie in aanmerking te nemen, is op zich geen overheidssturing. Het zijn thema's die tot doel hebben het valorisatiepotentieel een stuk groter te maken.

Het ambitieniveau is hoog, tien keer de toegekende steun in maatschappelijke meerwaarde. Maar de aanvragers hebben alle vrijheid om een thema te kiezen en desgevallend ook aan te tonen hoe dit bijdraagt tot het valorisatiepotentieel. Ik verwacht er dus eigenlijk wel heel veel van, door het feit dat het niet echt hokjes zijn, maar dat er focus en richting is.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw gedicht, ik ben al een beetje meer fan van poëzie dankzij uw inbreng. Waar ik trouwens wel een grote fan van ben, zijn liedjesteksten, muziek in het algemeen. Een van de bands die heel goede lyrics hebben, is Bazart. Een van hun teksten luidt als volgt:

*Denk maar niet aan morgen
Elk eind een nieuw begin
Als we weten wat het wordt
Wat heeft het dan nog voor zin?*

(Maurits Vande Reyde zingt de laatste twee regels.)

Excuses voor deze verkrachting van het lied van Bazart, maar het sluit naadloos aan bij mijn insteek. Als we weten wat het morgen wordt, wat heeft het dan nog voor zin? Dat weten we inderdaad vaak niet. Ik ben dan ook blij dat u de nodige ruimte houdt voor een bottom-upapproach. We hebben een beetje het beeld van de Disneyfilms, van de gekke uitvinder die in zijn kelder bricoleert. Dat is misschien een beetje voorbijgestreefd, maar we moeten toch wel ruimte houden voor die innovatieve ideeën die niet noodzakelijk in een hokje passen. U maakt het verwijt over hokjesdenken, en ik ben dan ook blij dat er ruimte blijft voor innovatieve ideeën.

Ik wil trouwens nog een compliment geven, niet voor de kabinetsmedewerkers deze keer, maar voor innovatiesteun in het algemeen. Bij de aanpassing van de innovatiesteun bij Voka bestond de vrees dat daar veel extra administratie bij zou komen kijken, maar dat blijkt in de praktijk niet het geval te zijn. Op het terrein

zijn ondernemers echt wel tevreden over de manier waarop dossiers worden afgehandeld, over de doorlooptijd. Dat loopt dus echt wel goed.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Bij O&O houden we ook ruimte voor mislukken. Een project kan altijd mislukken maar bij het indienen van een project moet men er wel van overtuigd zijn dat valorisatie mogelijk is. We rekenen daar niemand op af, omdat men nooit 100 procent zeker is wat men zal bereiken. Mocht dat wel zo zijn, dan zouden we niet meer spreken over innovatie maar over een pad dat al geëffend is.

Ik ben blij dat u van liedjesteksten houdt, dat stemt met zeer gelukkig. Dan zult u misschien ook gehouden hebben van het tekstje dat collega De Vreese heeft voorgelezen, want Brihang is een van onze West-Vlaamse 'trotsen'. Het is niet alleen lekker bier, maar het is ook een goede zanger, een poëet als zanger.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Is hij niet van Brussel? Of woont hij niet in Brussel? Of vergis ik me?

De voorzitter: West-Vlaanderen zendt zijn zonen uit.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Maurits Vande Reyde aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de kennisdeling van de resultaten van smartcityprojecten – 1495 (2020-2021)

Voorzitter: de heer Robrecht Bothuyne

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Mijn vraag gaat over de kennisdeling van projecten die als doel hebben om smartcitytoepassingen bij steden en gemeenten te stimuleren.

Het Vlaams regeerakkoord heeft de ambitie om die kennisdeling echt te stimuleren. Ik heb daarover een aantal vragen in het licht van de recente projectoproepen.

Wat de projectoproep voor innovatieve projecten van lokale besturen betreft, werd intussen al beslist over de goedkeuring van de projectaanvragen.

Hoeveel projecten werden goedgekeurd en welke financiering werd toegekend? Zitten daar ook kleine besturen tussen? Hoe zal de kennisdeling tussen die verschillende projecten vorm krijgen?

Minister, met betrekking tot de projectoproep voor innovatieve projecten van die lokale besturen zei u in de commissie Economie een aantal maanden geleden dat de disseminatie – dat is de verdeling van kennis, neem ik aan? Ook een poëtisch woord – van de projectresultaten een belangrijke criterium vormt in de beoordeling van de projecten en dat die kennis zich echt over heel Vlaanderen zou moeten verspreiden. Op welke manier wordt dat meegenomen in de evaluatie van de ingediende projecten? Op welke manier zullen we ervoor zorgen dat het geen dode letter blijft, maar dat we ook kleine besturen kunnen laten genieten van alle kennis die wordt opgedaan en al het geld dat wordt geïnvesteerd in die smartcity-projecten?

In de commissie gaf u verder aan dat u met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de administratie zou bekijken welke rol zij kunnen spelen. Ik weet dat er hiervoor bij de VVSG heel veel kennis en enthousiasme is. Hebt u hiervan al meer concrete resultaten? Ik had er al eens naar gepolst. Kan dat misschien uitmonden in meer creatieve initiatieven, vooral om die kleinere steden en gemeenten mee te nemen? Het zijn vaak zij die smartcityfollowers zijn, maar de problematieken die bij hen spelen zijn vaak gelijkaardig als bij de voorlopers van smartcity-innovatie. Ik dank u.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega, ik dank u voor uw vraag. Ik ken uw bezorgdheid, ze is ook terecht. Binnen de projectoproep voor innovatieve projecten van lokale besturen werden acht projecten goedgekeurd, waaraan een EFRO-steun (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) van 1,9 miljoen euro werd toegekend, die werd aangevuld met een Vlaamse cofinanciering. In totaal gaat het om 3,7 miljoen euro.

Samenwerking was een zeer belangrijk aandachtspunt. De goedgekeurde projecten vormen een mix van grote en kleinere. Het is ook een heel goede zaak dat bepaalde steden daarmee hun buurgemeenten bereiken.

Ik heb al die projecten mee, ik zal ze als [bijlage](#) bij het verslag laten voegen. Het heeft weinig zin dat ik de lijst hier voorlees.

Kennisdeling en disseminatie van resultaten en goede praktijken vormde een aandachtspunt, zoals u zelf hebt gezegd. De goedgekeurde projecten voorzien binnen hun projectwerking specifieke acties, zoals het inrichten van de kennisplatformen, de organisatie van slotevenementen waar de projectresultaten gepresenteerd worden, en bilaterale afstemming met geïnteresseerde steden en gemeenten. Daarnaast wordt er vanuit Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) ook een intervisie georganiseerd waar de gesteunde projecten worden samengebracht en ervaringen over de uitvoering van het project kunnen worden gedeeld. De VVSG werd er ook bij betrokken. Als lokaal bestuur kun je dus ook de resultaten van de anderen bekijken. Dat zou een hele verbetering moeten betekenen.

De eindresultaten worden gepubliceerd op de websites van VLAIO en de VVSG. Als er events rond disseminatie – dat poëtisch woord – plaatsvinden, zullen VLAIO, het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) en het Agentschap Informatie Vlaanderen (AIV), maar ook de VVSG en het Kenniscentrum Vlaamse Steden (KCVS) helpen met de bekendmaking van die evenementen. Dat is van groot belang. Ik begrijp uw bezorgdheid daarrond. U hebt die de vorige keer al geuit. Maar we zetten daar stappen in. We zien er vanuit de kabinetten op toe dat er een ruime verspreiding is van de kennis. De middelen die we daarin investeren, zijn te groot om ze gewoon te laten zonder output naar de gemeenten in heel Vlaanderen. Ik dank u.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, ik dank u. Ik ben heel benieuwd naar de lijst van projecten.

Ik ben er rotsvast van overtuigd dat die kennisdeling leeft bij jullie en bij de diensten. In de realiteit is dat nog verre van voldoende. Er zijn een aantal grote projecten, zoals Smart Zone en Living Labs in Antwerpen. Ik ben er zeker van dat daar geweldige dingen gebeuren.

Maar ik ben schepen van smart cities in een stad die misschien een klein aantal inwoners, maar wel een grote centrumfunctie heeft – en ook zeer mooi om te bezoeken is – en ik heb vanuit die projecten nog nooit pasklare toepassingen tot

bij mij gekregen. Dus als het al niet tot bij mij komt, dan weet ik dat er iets schort aan die kennisdeling. Ik merk dat ook een beetje in de overlegorganen waaraan ik deelneem. Wanneer het over smart cities gaat, zeggen de kleinere gemeenten vaak dat het iets is waarvoor de steden veel geld krijgen, maar dat het voor hen geen rol speelt. En dat vind ik jammer, echt jammer.

Ik heb een concrete suggestie. Ik weet dat Smart Flanders, met de VVSG, toch wel een drijvende kracht is ter zake. Ik zou dat overlegorgaan upgraden. Ik zou daar iets van maken dat de allures heeft van een VVSG, waarin elke gemeente is vertegenwoordigd en die elke gemeente ook belangrijk vindt, en waar best practices eigenlijk constant worden gedeeld. De finaliteit van die smartcityprojecten is immers niet dat een stad ermee kan uitpakken dat ze een smart city is. Enfin, ik doe dat ook wel vaak, voor een schepen is dat natuurlijk leuk om te doen, maar de finaliteit is het beter maken van de levenskwaliteit van je inwoners, bedrijven en bezoekers. Daar kan iedereen van profiteren. Promoot dat dus meer binnen Smart Flanders, of ga dat upgraden. Doe daar iets mee opdat die kennis beter wordt gedeeld. Ik denk dat ze daar dan misschien iets meer middelen en mensen voor nodig hebben. Ik weet dat u de bezorgdheid deelt, en ik hoop dat we daar de komende jaren nog verder de realisatie van kunnen zien.

De voorzitter: De heer De Roo heeft het woord.

Stijn De Roo (CD&V): Voorzitter, sta mij toe om ook een kort gedicht te brengen. Het heet ook 'Kort'. Het is van Bart Moeyaert. Het deed me vooral denken aan mijn zoon van 4 maanden oud.

Kort

*Niet langer dan
een ademtocht,
lang is dat niet,
kijk maar,
ik deed het weer,
zo lang al hou ik van je,
en dan niet zomaar even,
nee,
de hele tijd als nu,
en nu,
en verder nog,
denk ik,
mijn hele leven.*

Ik wou me eventjes aansluiten bij de vraag van collega Vande Reyde over initiatieven omtrent smart cities. De VVSG heeft ondertussen de visietekst gepubliceerd, getiteld 'Naar een volwaardige digitale transformatie van het lokaal bestuur'. Daarin formuleerde ze een aantal uitdagingen die de lokale besturen zelf moeten aanpakken, maar ook acties die worden verwacht van hogere overheden en die volgens haar nodig zijn om van smartcityprojecten een succes te maken. Ik volg die wel. De nood aan skills en kennis bij lokale besturen komt daar ook heel sterk naar boven. Collega Vande Reyde, ik volg u als u zegt dat er meer kennisdeling moet zijn, maar als die kennis wordt gedeeld, zal men in de administraties in de diverse gemeenten natuurlijk ook altijd mensen nodig hebben die met die kennis, die data ook verder aan de slag kunnen. De juiste profielen aantrekken is natuurlijk in eerste plaats een taak voor de steden en gemeenten, maar de VVSG vraagt ook te investeren in ondersteuningsacties om de gespecialiseerde kennis bij lokale besturen op te krikken.

Minister, ziet u een rol weggelegd voor Vlaanderen, wellicht in samenspraak met uw collega, minister Somers, om lokale besturen daarin dan bij te staan?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, dank u wel. Collega Vande Reyde, ik ga daar de VVSG op aanspreken, want zij worden gesubsidieerd, ook voor die verspreiding. Als het zo is dat dit voor u moeilijkheden oplevert ... Ik deel uw bezorgdheid. Ik wens dat die zaken worden gedeeld. Voor mij is dat echt wel cruciaal. Geef dus gerust mee waar het niet zo was zoals u dat wou, dan zullen we bekijken op welke manier het wel zo kan worden zoals u wenst.

Dat was bijna poëtisch.

Collega De Roo, de visietekst van de VVSG is ons gisteren bezorgd. We zullen die ook bestuderen en overleggen met de VVSG. We zullen die ook nauw betrekken bij de nieuwe oproepen die gebeuren. Ik denk dat iedereen blij is met het instrument, maar ook dat de doelstelling om iedereen er ook mee van te laten genieten, los van wie het project binnenhaalt, echt moet worden gerealiseerd. Ik zal daar ook nauw op toezien.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik wil een heel korte aanvulling geven op de interessante insteek van collega De Roo. Dat klopt, inderdaad. Een heel nuttig iets waarin de Vlaamse overheid ook kan voorzien, zijn gemeenschappelijke raamcontracten, 'sandbox'-toestanden die eigenlijk instapklaar zouden zijn voor lokale besturen. Het gekke is dat voorlopers van smart cities, zoals bijvoorbeeld in Kortrijk, dat zelf beginnen aan te bieden in gemeenten rond hen.

Dit is bij uitstek een taak voor de Vlaamse overheid, om de raamcontracten en de instapklare oplossingen te voorzien, ook voor kleine gemeenten. Bekkevoort is een kleine gemeente in mijn buurt die al duizend keer gefuseerd had moeten worden. Ze zouden daar zelf nooit aan beginnen, daar hebben ze trouwens de middelen niet voor. De inwoners hebben daar net zoveel nood aan als elders. Mijn excuses aan de gemeente Bekkevoort, een gerespecteerde gemeente die de autonomie behoudt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.